

Protokół nr V/24
z posiedzenia Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego
w dniu 12 grudnia 2024 r.

1. Otwarcie sesji.

V Sesję Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego otworzyła i obradom przewodniczyła Teresa Kalina, przewodnicząca Sejmiku. Poinformowała, że obecnych jest 27 radnych, tj.: Bańkowska Anna, Carewicz Krzysztof, Dobrzyński Leszek, Duklanowski Leszek, Fedeńczak Adam, Geblewicz Olgierd, Hołub-Kowalik Małgorzata, Jach Michał, Kalina Teresa, Kołodziejska-Motyl Krystyna, Kostrzewa Joanna, Kubisa Maria, Kurzawa Agnieszka, Miszke Magdalena, Niburski Rafał, Nieckarz Krzysztof, Niedzielski Andrzej, Nowak Anna, Nycz Artur, Przepióra Marcin, Siwek Karolina, Smoleńska Beata, Subocz Marek, Sz wajlik Sebastian, Wiątek Stanisław, Żmurkiewicz Janusz, Żyłkowska Jagoda i jest niezbędne quorum, aby decyzje i uchwały były prawomocne.

Nieobecni: Kopczyńska Elżbieta, Simiński Damian, Wójcik Tomasz.

Na sekretarzy obrad Przewodnicząca powołała panią Jagodę Żyłkowską oraz pana Marka Subocza, oboje wyrazili zgodę na pełnienie ww. funkcji.

Lista obecności stanowi załącznik nr 1 do niniejszego protokołu.

Na prośbę Radnego Leszka Duklanowskiego, w związku z rocznicą wprowadzenia stanu wojennego, minutą ciszy uczczono pamięć wszystkich ofiar.

2. Rozpatrzenie wniosków w sprawie zmian do porządku obrad.

Porządek obrad, który wszyscy radni otrzymali pocztą elektroniczną, jest załącznikiem nr 2 do niniejszego protokołu.

Nie wniesiono zmian do porządku obrad.

3. Przyjęcie protokołu z IV sesji Sejmiku.

Projekt protokołu z ostatniego posiedzenia wszyscy otrzymali pocztą elektroniczną. Uwag do protokołu nie wniesiono.

Drogą głosowania protokół z poprzedniej sesji został przyjęty.

Wynik głosowania:

Za – 27

Przeciw – 0

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 0

4. Rozpatrzenie projektów uchwał:

1) zmieniająca uchwałę w sprawie zasad przyznawania stypendiów dla uzdolnionej młodzieży rozpoczynającej naukę na uczelniach wyższych na obszarze województwa zachodniopomorskiego

Projekt uchwały to druk 66/1/24 i jest załącznikiem nr 3.

Projekt pozytywnie zaopiniowały Komisja Oświaty, Kultury i Sportu.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr V/62/24 i jest załącznikiem nr 4.

Wynik głosowania:

Za – 27

Przeciw – 0

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 0

2) w sprawie przystąpienia do realizacji międzynarodowego projektu pn. „II Polsko-niemieckie Dni Turystyki Rowerowej”

Projekt uchwały to druk 61/1/24 i jest załącznikiem nr 5.

Projekt pozytywnie zaopiniowały Komisje: Budżetu i Spraw Samorządowych, Oświaty, Kultury i Sportu i Rozwoju, Promocji i Współpracy Zagranicznej.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr V/63/24 i jest załącznikiem nr 6.

Wynik głosowania:

Za – 27

Przeciw – 0

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 0

3) w sprawie zmiany budżetu Województwa Zachodniopomorskiego na 2024 rok

Projekt uchwały to druk 69/1/24 i jest załącznikiem nr 7.

Projekt pozytywnie zaopiniowała Komisja Budżetu i Spraw Samorządowych.

Prezentacja Marka Dylewskiego – Skarbnika Województwa Zachodniopomorskiego w sprawie zmiany budżetu Województwa Zachodniopomorskiego na 2024 rok

oraz uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej Województwa Zachodniopomorskiego jest załącznikiem nr 8 do protokołu.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr V/62/24 i jest załącznikiem nr 9

Wynik głosowania:

Za – 16

Przeciw – 9

Wstrzymało się – 1

Głosy nieoddane – 1

4) zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej Województwa Zachodniopomorskiego

Projekt uchwały to druk 70/1/24 i jest załącznikiem nr 10.

Projekt pozytywnie zaopiniowała Komisja Budżetu i Spraw Samorządowych.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr V/65/24 i jest załącznikiem nr 11.

Wynik głosowania:

Za – 17

Przeciw – 9

Wstrzymało się – 1

Głosy nieoddane – 0

5) w sprawie uchwalenia budżetu Województwa Zachodniopomorskiego na 2025 rok

Projekt uchwały to druk 57/2/24 i jest załącznikiem nr 12.

I wersja projektu uchwały w sprawie uchwalenia budżetu Województwa Zachodniopomorskiego na 2025 rok to druk 57/1/24 i jest załącznikiem nr 13.

Projekt pozytywnie zaopiniowała Komisja Budżetu i Spraw Samorządowych.

Głos zabrał Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego Olgierd Geblewicz:

Szanowna Pani Przewodnicząca, Wysoki Sejmiku. Po raz kolejny przypada mi zaszczyt przedstawić budżet, czy założenia do budżetu naszego województwa, na rok kolejny. Moja część będzie odnosiła się bardziej do filozofii całego budżetu i w dużej części kierunków wydatkowania, jeżeli chodzi o nasze wspólne pieniądze, pieniądze naszych mieszkańców. Następnie poproszę pana Skarbnika o to, żeby przedstawił strukturę budżetu w ujęciu finansowym, to znaczy jakie mamy ramy, jak dany budżet będzie wpływał na nasze

możliwości inwestowania w przyszłości oraz jaki mamy poziom zadłużenia wobec dopuszczalnych wskaźników. Powiem tylko, że generalnie naszą ideą, jak od wielu lat, było to, żeby budżet województwa zachodniopomorskiego wyrażał naszą aspirację, a więc był budżetem proinwestycyjnym. To było pierwsze założenie. Drugim założeniem, jak co roku, było również to, żeby był to budżet bezpieczny, żeby nie zbliżać się do żadnych limitów, które powodowałyby jakiegokolwiek negatywne konsekwencje dla stabilności naszych finansów w przyszłości. To jest od wielu lat filozofia, którą prezentuję ja i którą prezentuje Zarząd Województwa, większość na tej sali i nie ukrywam, również pan Skarbnik wraz z całymi służbami finansowymi. To jest myślę jakaś recepta, czy jakiś pomysł na rozwój naszego województwa. Przypomnę, że dzięki takiej filozofii, nie tylko mamy jeden z niższych wskaźników zadłużenia naszego województwa w kraju, w porównaniu z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, ale również od wielu lat otrzymujemy nagrody za najbardziej proinwestycyjny budżet i za najbardziej proinwestycyjny samorząd. Myślę, że doceniają to nasi mieszkańcy, bo te inwestycje przekładają się na jakość ich życia, na zmieniającą się rzeczywistość. Te inwestycje pozwalają nam przyciągać inwestycje prywatne. Doskonale wiemy, że inwestycje w sferę publiczną w różnych obszarach – w szczególności w transporcie, ale nie tylko, również w turystyce – powodują, że wiele branż prywatnych, poczynając od logistyki po turystykę, bardzo dobrze się u nas rozwija. Szanowni Państwo, na takim skrótowym ujęciu, tylko po to, żeby pokazać strukturę naszych dochodów i wydatków. Rozpoczynając od tych drugich, jak widzicie, od wielu lat staramy się, żeby te wydatki majątkowe, a więc inwestycyjne, były na dość zbliżonym poziomie do wydatków bieżących. To trudne zadanie, szczególnie w tych czasach, kiedy pieniędzy europejskich dostępnych jest coraz mniej albo są one w podobnej wielkości, ale coraz mniej znaczą, bo wiemy doskonale o tym, że 100, 200 czy 300 mln zł lat temu dziesięć znaczyło zupełnie co innego, niż w chwili obecnej. I to widać w tym porównaniu, że dochody majątkowe to jest 337 mln zł, podczas gdy wydatki majątkowe to prawie miliard. Wskazuje to na to, że coraz więcej inwestujemy wprost z naszego budżetu, że mamy na tyle dobrze przemyślany, nierozrzutny budżet, że pozwala nam bardzo dużą część naszych środków inwestować w rozwój w przyszłości. Jeżeli chodzi o ten układ, który chcę zaprezentować, tych kluczowych wydatków w naszym budżecie, to będę trzymał się tego, co konsekwentnie robimy od wielu lat. W takim schemacie będę chciał Państwu przedstawić te wydatki. W takim samym układzie zawsze prezentujemy Państwu sprawozdanie z wykonania budżetu oraz raport o stanie województwa, tak żeby te dokumenty były spójne i miały tę samą spójną filozofię. Nie będę tutaj przytaczał wszystkich kwot, bo Państwo widzicie, ale nie jest niczym odkrywczym, że jak już wspominałem, od wielu lat nasz budżet w wydatkach, w szczególności majątkowych, ale i nie tylko, również w układzie wydatków bieżących, zdominowany jest przez wydatki na infrastrukturę. Jesteśmy po prostu województwem bardzo dużym, wielkim powierzchniowo, jednym z największych w kraju. Często używam tego porównania, większym niż przynajmniej kilka krajów europejskich, chociażby większym niż Słowenia. To powoduje, że te dystanse pomiędzy nami są bardzo duże. Żeby zapewnić lepszą spójność transportową, a co za tym idzie lepszą jakość życia naszych mieszkańców, musimy inwestować zarówno w drogi, jak i w przewozy regionalne. I konsekwentnie jest to nasz cel i nasza misja. Mamy również świadomość, że z naszych dróg regionalnych, często jako dróg nawet alternatywnych, korzystają nasi goście, nasi turyści,

którzy często do celowej destynacji przejeżdżają właśnie drogami wojewódzkimi. Wreszcie mamy świadomość też tego, że w części naszego województwa, w szczególności tej, gdzie problemy natury rozwoju gospodarczego są najbardziej jaskrawe – mam tu na myśli strefę centralną – bez dobrego standardu komunikacji, tak drogowej, jak i kołowej bardzo trudno jest znajdować inwestorów, czy wzmacniać impulsy gospodarcze. A na tym nam zależy, jeżeli chcemy, aby nasze województwo rozwijało się w sposób maksymalnie zrównoważony. Wiemy, że miasta, największe ośrodki, czy to Szczecin, Koszalin, czy Stargard, czy takie ośrodki jak Wałcz, czy Barlinek mają swój potencjał gospodarczy. Strefa nadmorska ma swój potencjał. Natomiast w takich miejscach, gdzie mamy do czynienia z mniejszymi miejscowościami, często wykluczonymi komunikacyjnie, bez tego typu bodźców będzie bardzo trudno się rozwijać, a co za tym idzie, utrzymać je jako atrakcyjne miejsca do życia, w szczególności dla młodych ludzi. To dzisiaj jawi się nam jako jedno z największych wyzwań. Jak Państwo widzą, bardzo duża część z tych naszych wydatków będzie wspierała politykę transportową, ale powiązaną z nią również politykę gospodarczą i politykę rynku pracy, oczywiście nie ignorując wszelkich innych polityk. Teraz bez zbędnej zwłoki będę starał się przejść do polityki transportowej, na którą w naszym budżecie zabezpieczyliśmy prawie 60%, więc gigantyczne wydatki. To, co jest nowego i co ogłaszaliśmy, i co jest w pełni finansowane z naszego budżetu, to projekt „Pomorze Zachodnie na dobrej drodze”. To jest projekt, to jest idea, to jest koncepcja na to, żeby w stosunkowo krótkim okresie czasu, w czasie tej kadencji wyremontować w oparciu o nasz budżet, ale również korzystając z części zadań, o których później powiem, również z funduszy zewnętrznych, z funduszy unijnych, z funduszy budżetu państwa, wszystkie drogi wojewódzkie w naszym regionie. Żeby w ten sposób być pierwszym województwem, które dokona tego wielkiego dzieła, które od lat realizujemy. Przecież modernizację naszych dróg, czy to w oparciu o fundusze unijne, ale też w oparciu o fundusze naszego województwa, nie na taką skalę, bo to jest coś nowego, realizujemy od wielu, wielu lat. W ciągu tych kilkunastu ostatnich lat udało nam się wyremontować 2,1 tys. km dróg wojewódzkich i doprowadzić do takiego dobrego europejskiego standardu ponad 1,5 tys. km dróg, ale dalej zostało około 600 km. Mamy świadomość, że przy dzisiejszych stawkach, w pełnym układzie remontowym, proces zakończenia tego dzieła trwałby kolejne dziesięciolecie, natomiast w układzie modernizacji nawierzchni przy zwiększeniu nakładów na projekty modernizacji dróg, będziemy w stanie to zrobić w krótkim okresie czasu. Dlatego ćwierć miliarda złotych na przyszły rok chcielibyśmy przeznaczyć tylko na dzieło modernizacji tych dróg, wprost na dedykowane odcinki. Mamy zaewidencjonowane wszystkie te, które są w najtrudniejszym stanie i będziemy chcieli, żeby nasze ZZDW w takiej kolejności, patrzyło na pewien balans geograficzny, żeby te inwestycje trafiały do każdego zakątka naszego województwa, poczynając od tych w najtrudniejszym stanie, w najgorszej kondycji i jednocześnie najczęściej uczęszczanych, bo takie rankingi też prowadzimy. Chodzi o to, żeby remontować w pierwszej kolejności te drogi, z których po prostu korzysta duża część naszych mieszkańców i turystów. Tak będziemy realizowali to zadanie, więc ćwierć miliarda wyodrębnione będzie tylko na ten projekt „Pomorze Zachodnie na dobrej drodze”. Oczywiście dalej utrzymujemy inne zadania realizowane przed ZZDW, jak np. przebudowa dróg i mostów, w szczególności z naciskiem na ten drugi aspekt, bo wiemy też, że tego typu różnego rodzaju obiekty inżynierii na drogach są niezbędne

do dalszej modernizacji. Na samo utrzymanie, a więc na akcję zima, jak co roku, na wykaszanie przeznaczamy kolejne 50 mld złotych. Kolejne pieniądze to jest wsparcie dla naszego portu lotniczego Szczecin-Goleniów, zgodnie z dotychczasowymi planami zarezerwowane na 5 mln złotych. Nie ukrywam, że liczę na to – choć nie jest to łatwe – że w końcu będziemy w stanie znaleźć zgodę wśród wspólników, w szczególności zgodę z PPL-em na przystąpienie do modernizacji, a tak naprawdę do budowy nowego terminala portu lotniczego Szczecin-Goleniów, który zwiększy jego przepustowość, a przede wszystkim też będzie powiedział wizówką naszego regionu, a nie, tak jak w chwili obecnej, obiektem, który ma już swoje lata świetności dawno za sobą. Być może będzie to powodowało, że te kwoty w przyszłości będą rosły. Rzeczy takie, jak co roku, czyli dopłaty do przewozów autobusowych, czy kolejne pieniądze na dokumentacje techniczne, to są rzeczy, które od wielu, wielu lat już kontynuujemy. Chcemy również zwiększyć kwotę na zakup radarowych wyświetlaczy prędkości. Jakiś czas temu zaproponowaliśmy to rozwiązanie, żeby może niekoniecznie karać, ale uświadamiać kierowców w takich miejscowościach, które znajdują się w ciągu dróg wojewódzkich, że jadą za szybko. Mamy tutaj pozytywny oddźwięk od lokalnych społeczności, że wyświetlacze naprawdę działają. Każdy, kto przekracza tę prędkość, widząc z jaką prędkością jedzie i mając taką czerwoną migającą lampkę, zwalnia, więc w taki nieopresyjny sposób chcemy edukować też naszych kierowców. Zwiększamy kwoty na to, żeby tych radarów było więcej. Oczywiście we współpracy z gminami, bo zasada jest taka, że to gminy aplikują, a my się po prostu, po analizie, do tych wniosków przychylamy. Zresztą gminy opłacają prąd za te radary, więc też mają swój udział – my finansujemy, ale potem utrzymanie jest po ich stronie. Może nim przejdę do transportu, to jeszcze kilka zdań na temat innych wyzwań, jeżeli chodzi o drogi. To, że inwestujemy tyle z naszego budżetu, wcale nie oznacza, że nie inwestujemy i nie realizujemy kolejnych zadań w oparciu o fundusze europejskie oraz fundusze z budżetu państwa. I tak mamy tutaj cały ciąg inwestycji, które kończymy, tak jak mam nadzieję w przyszłym roku skończymy DW203 na odcinku Darłowo do granicy województwa. Pozostaje nam odcinek, można powiedzieć, w tym pasie nadmorskim. Kiedyś to ktoś pięknie nazywał autostradą słońca, chociaż to niekoniecznie autostrada i nie zawsze słońce świeci, ale taką próbowano nadać nazwę temu odcinkowi, można powiedzieć, drogi wojewódzkiej od Międzyzdrojów przez Darłowo, aż do granicy województwa. Ona w różnych miejscach przebiega bliżej lub dalej od pasa nadmorskiego, ale ta droga 203 rzeczywiście, zresztą ona przechodzi, bo ona nie jest zawsze drogą 203, jest bardzo ważna z punktu widzenia ruchu turystycznego. Tę inwestycję kończymy, ale rozpoczynamy największą inwestycję w tej perspektywie, a więc budowę w tym samym odcinku drogi 102 Trzebiatów-Kołobrzeg. Plac budowy został wydany, a inwestycja będzie kontynuowana. Z tych kluczowych to również Recz, Choszczno, Połczyn Zdrój, czy Czaplinek etap drugi. To wszystkie inwestycje, które będziemy kończyli bądź kontynuowali w przyszłym roku. Tutaj również zwrócę uwagę na to, że część tych ścieżek rowerowych, do których później wrócę, jest realizowana w ciągach również przez nasze ZZDW i to są kolejne dziesiątki milionów złotych, które będziemy przeznaczać na ścieżki rowerowe, ale do tego jeszcze wrócę przy okazji polityki turystycznej. Jeżeli chodzi o transport kolejowy, jak Państwo wiecie, to jest też w jakiś sposób nasze oczko w głowie. Dofinansowanie przewozów regionalnych na tym etapie jest zaplanowane na 100 mln zł, choć jesteśmy przed

negocjacjami kolejnej umowy. Jak Państwo pewnie wiecie, bo informowaliśmy o tym, będziemy chcieli również zwiększać pracę operacyjną naszych pociągów, czyli tak naprawdę mówiąc wprost zagęszczać siatkę połączeń. Widzimy, w szczególności w Szczecińskim Obszarze Metropolitalnym, co nas bardzo zresztą cieszy, że nasze pociągi, w szczególności w piątki po południu i w niedzielę po południu, są przeładowane. To znaczy, że i studenci, i osoby, które dojeżdżają na dłuższy okres do pracy, chętnie z tych przewozów korzystają. Prowadzimy badania i dlatego też postanowiliśmy zwiększyć ilość pracy operacyjnej. Pewnie będziemy musieli to samo uczynić w sezonie letnim na wszelkich połączeniach nadmorskich, bo martwią nas coraz częściej pojawiające się korki i zwiększenie natężenia ruchu, w szczególności właśnie w układzie weekendowym, kiedy duża część turystów nie tylko z całej Polski, ale z dużej części Europy przyjeżdża do nas. Ale widzimy, że jako alternatywę nasi mieszkańcy postrzegają pociąg i to będziemy na pewno chcieli zwiększać, co będzie powodowało pewnie też konieczność przesuwania pieniędzy, ale w ramach racjonalnego ich gospodarowania. Dodam tutaj, że samo utrzymanie ruchu naszych pojazdów kosztuje już немало, bo i przeglądy poszły w zasadzie w górę, ale to również chociażby ubezpieczenie taboru i to są wydatki po naszej stronie, jakby oddzielone od samej umowy przewozowej z Polregio. Zakup elektrycznego taboru pasażerskiego w ramach FEPZ, czyli Funduszy Europejskich dla Pomorza Zachodniego. Powiem tak, wiem, że na komisjach padały tego typu pytania, czy będziemy korzystali z KPO. Akurat zakup tego taboru to jest taki zakup, na który zdecydowaliśmy się już jakiś czas temu po to, żeby zabezpieczyć sobie kolejkę na liniach produkcyjnych. Dzisiaj mamy te pojazdy prawie gotowe do odbioru, natomiast wiemy, że byliśmy przynajmniej pierwsi na liście rezerwowej w ramach KPO. Nie podejmowaliśmy ostatecznych decyzji, czy będą te pojazdy, a mówimy o ośmiu pojazdach, na łączną wartość prawie 200 mln zł. Czy będziemy je finansowali w ramach naszych funduszy regionalnych, które są w naszej dyspozycji, czy w ramach KPO? Wszystko wskazuje na to, że zostaną nam przydzielone pieniądze w ramach KPO, co spowoduje, że nasze pieniądze będziemy mogli wykorzystać na dalszy rozwój zielonego transportu w regionie. Jeżeli chodzi o politykę gospodarczą, to w tym obszarze prowadzimy działania, które mają może z jednej strony inspirować firmy na Pomorzu Zachodnim w szczególności do tego, żeby były coraz bardziej kreatywne i innowacyjne. Mamy świadomość, że żyjemy w takich czasach, gdzie innowacyjność będzie budowała naszą wartość dodaną. Wszystkie projekty współfinansowane w ramach funduszy europejskich, są skierowane na nowy wymiar innowacyjny – Pomorze Zachodnie, innowacyjne, kreatywne, nowoczesne. To są działania nakierowane na innowacyjność. Z drugiej strony mamy coraz bardziej intensywne działania na rzecz promocji naszych przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych. Firmy do nas się zgłaszają, mamy zabezpieczone pieniądze również w oparciu o fundusze unijne na misje, na udział w targach, w spotkaniach. W przyszłym roku, pewnie tak jak wszystkie albo przynajmniej zdecydowana większość regionów, będziemy promowali się w ramach wystawy EXPO w Japonii. Tutaj w szczególności branża okrętowa i w ogóle związana z gospodarką morską jest bardzo zainteresowana. Będą tam całe dni morskie i będziemy chcieli wysłać tam naszych przedsiębiorców. Ale to jeden z przykładów działań, bo tych działań jest bardzo dużo, głównie jednak w Europie. Wiemy, że te rynki dalsze są wciąż dla naszych przedsiębiorców trudne, ale też chcemy dywersyfikować, żeby nie być tylko i wyłącznie zależnymi od gospodarki niemieckiej, która też łąpie pewnego rodzaju zadyszkę.

Dlatego też próby poszukiwania dla naszych zachodniopomorskich przedsiębiorców, kontrahentów, dalej niż w Niemczech są jak najbardziej godne wsparcia i na to zabezpieczyliśmy dodatkowe pieniądze. I to może tak tyle z tych kluczowych działań w obszarze działalności gospodarczej. Jeżeli chodzi o rynek pracy, to tutaj zwróciłbym uwagę, że poza tym, że Wojewódzki Urząd Pracy jest jakby nasz statutowy obowiązek i musimy jego funkcjonowanie zapewnić, mamy również takie działania finansowane z funduszy europejskich, jak zbudowanie systemu działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie. To jest projekt, który również jest finansowany w ramach KPO i który realizujemy wspólnie z Wojewódzkim Urzędem Pracy. Oczywiście tego typu działania jak Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych to jest nasz obowiązek. Cieszę się, że kontynuujemy program Zachodniopomorskie Małe Skarby. Musieliśmy go zmodyfikować w związku z programem rządowym, który jest skierowany na powrót rodziców tych najmniejszych pociech objętych opieką żłobkową, na rynek pracy. W związku z tym staramy się teraz wspierać rodziców, którzy mają dzieci w wieku 4-5 lat, a więc w tej wczesnoprzedшкольной opiece. W szczególności w sytuacjach, gdzie nie mogą uzyskać miejsca w przedszkolu, będą mogli się starać o dofinansowanie, nawet na wynajęcie opiekunki do dziecka, popularnie nazywanej nianią. Zachodniopomorskie Bony Szkoleniowe to również system grantów dla tych wszystkich, którzy chcą podnosić swoje kompetencje, na prawie 13 mln złotych w przyszłorocznym budżecie. Jeżeli chodzi o politykę kapitału oraz spójności społecznej, mamy tutaj do czynienia z całym wachlarzem naszych działań skierowanych do NGO-sów, skierowanych do ludzi aktywnych, skierowanych do różnych środowisk, które chcemy dostrzegać jako gigantyczny potencjał w naszym województwie. Tak jak powiedziałem, to jest bardzo szeroki zakres, do którego się Państwo przyzwyczailiście, to jest m. in. flagowy program Społecznik, który ma już swoją 6-letnią historię. W ramach tego programu zrealizowano na Pomorzu Zachodnim 5,5 tys. wydarzeń, w których brało udział setki tysięcy naszych mieszkańców. Mieliśmy świadomość, że każde takie wydarzenie, spotkanie czy jakiś pomysł na wspólne działanie, czy to ekologiczne, czy to kulturalne, zmierza do pobudzania naszej aktywności. To są dziesiątki, a czasami nawet setki osób, a stosunkowo nieduże pieniądze, bo przypomnę, że te granty dotychczas miały wartość 5 tys. zł, kiedyś miały 3 tys. zł. Teraz będziemy proponowali, żeby w układzie wieloletnim na 5 lat zabezpieczyć pieniądze na kolejne edycje i zabezpieczyć na przyszły rok kwotę 5,2 mln zł, co pozwoli nam znowu na realizację mniej więcej 600 inicjatyw. Podnosząc jednocześnie wartość finansową grantu do maksymalnego poziomu 6 tys. zł., ostrzegając jednak zmieniające się okoliczności w naszej gospodarce. Dofinansowanie zakładów aktywności zawodowej, Przyjazne ogrody, a więc wsparcie dla ogrodów działkowych. Granty strażackie, granty sołeckie i osiedlowe. To wszystko, do czego już przywykliśmy, co pozwala nam prowadzić dobre wsparcie dla, jak powiedziałem, bardzo różnych środowisk aktywnych na Pomorzu Zachodnim. To, co jest nowością, to program czy konkurs, który chcemy skierować na wsparcie – nie jakieś gigantyczne – będzie to raczej wsparcie w zakresie zakupu karmy, względnie jakiejś budowie naprawdę małej infrastruktury dla zwierząt. Program nazwaliśmy Nasze Zwierzęta i na przyszły rok przewidzieliśmy kwotę 1 mln zł. Zakładam, że uda się ten konkurs uruchomić możliwie jak najszybciej, żeby też pokazać, że również los zwierząt, tych bezdomnych, leży nam na sercu, choć jest to oczywiście – podobnie jak w wielu innych przypadkach –

zadanie własne gminy. Wiemy, że często jest on realizowany tak przez gminę, jak i przez NGO-sy na terenie naszego województwa. Ochrona zdrowia. Jeżeli chodzi o ochronę zdrowia, to oczywiście mamy świadomość, że główny zastrzyk finansowy to są pieniądze dla naszych szpitali ze strony Narodowego Funduszu Zdrowia. Te pieniądze przekraczają nasz cały budżet, jeżeli chodzi o NFZ. Natomiast to, co robimy od wielu, wielu lat, to jest wspieranie działań inwestycyjnych w naszych jednostkach. Często nasze jednostki potrzebują dosprzętowania albo po prostu ten sprzęt się zużywa. Wiemy doskonale, że niestety w dzisiejszych realiach wracamy do sytuacji, w której dopłaty z NFZ-u, które staraliśmy się, żeby w strukturze czy inaczej finansowanie z NFZ-u, bo to nie są dopłaty, tylko to jest wprost finansowanie usług medycznych przez NFZ. Przez wiele lat dążyliśmy do tego, żeby w strukturze całych wydatków w szpitalach, wynagrodzenia zbliżały się mniej więcej do poziomu 60%, tak żeby inne koszty, w tym koszty leków, koszty nowoczesnych terapii zajmowały coraz większą część tych wydatków. Niestety polityka w ostatnich latach w tym zakresie jest taka i w związku z tym, że to nie my decydujemy o wynagrodzeniach, o ich wysokości, tylko są one ustalane odgórnie przez państwo, powoduje to, że znowu wchodzimy w szpitalach na poziom 80-90% finansowania kosztów właśnie na poziomie wydatków osobowych. Co pewnie jest dobre dla kadry, nie kwestionuję tego, natomiast powoduje to, że szpitale po prostu nie mają pieniędzy na to, żeby często wymienić rentgen czy tomograf, kiedy się zepsuje. Pieniądze w kwocie 12,5 mln zł to są pieniądze właśnie na takie dosprzętowanie. To, co jest naszym obowiązkiem. 6,5 mln zł na finansowanie zadań z zakresu medycyny pracy, staże medyczne, bo to są pieniądze z budżetu państwa, które przechodzą do nas, a następnie my dystrybuujemy je na poszczególne jednostki, na placówki medyczne do tego, żeby tych staży było jak najwięcej. Wiemy, że dzisiaj potrzeby kadrowe to jest wciąż gigantyczne wyzwanie stojące przed ochroną zdrowia, zresztą nie tylko w Polsce. To co też z punktu widzenia inwestycyjnego najistotniejsze to jest to, że na przyszły rok zaplanowaliśmy 18,5 mln zł na budowę trzech stacji pogotowia ratunkowego w naszym województwie, można powiedzieć już jednych z ostatnich trzech, a więc mówię tutaj o Koszalinie, Pyrzycach i Drawsku. 50% z funduszy rządowych, pozostałe dokładamy my jako województwo. Te trzy placówki, wiadomo największa koszalińska, która będzie taka kluczowa z punktu widzenia funkcjonowania WSPR-ki w tej części wschodniej województwa, to jest prawie 20 mln zł, dwie mniejsze to kwoty zbliżone do 10 mln zł. W tym układzie podpisaliśmy bieżąco z Dyrektorem Pałką umowę na wykonawstwo. Firma Budimex będzie realizowała wszystkie te trzy przedsięwzięcia i w związku z tym w przyszłym roku i w następnym 2026 zabezpieczamy kwoty na te trzy placówki. Chciałoby się powiedzieć ostatnie, ale jeszcze nie ostatnie, bo brakuje nam jeszcze placówki w powiecie sławieńskim i to będzie rzeczywiście ostatnia placówka, którą powinniśmy uzupełnić w siatce naszych placówek i wtedy będziemy mogli powiedzieć, że znowu, że mamy najlepszą WSPR-kę w Polsce, to wszyscy wiedzą, nie tylko na tej sali, ale i w Polsce. Natomiast wtedy możemy powiedzieć, że wszystkie placówki są na najwyższym europejskim poziomie, Nasi pracownicy pracują na naprawdę najwyższym europejskim czy światowym poziomie. Nasza flota samochodów jest również na najwyższym światowym poziomie i to na pewno jest coś, z czego powinniśmy być dumni. Jeżeli chodzi o politykę edukacyjną, to jak Państwo wiecie, tych placówek edukacyjnych samorządy województw mają stosunkowo ograniczoną ilość, bo w zasadzie nasze kluczowe placówki to są Centra Kształcenia

Zawodowego i Ustawicznego tutaj w Szczecinie i w Świnoujściu. To są oczywiście placówki do kształcenia nauczycieli zarówno tu, jak i w Koszalinie. Mamy też taką wyjątkową placówkę, a mianowicie prowadzimy I Liceum Ogólnokształcące w Białym Borze dla mniejszości ukraińskiej. Historycznie w chwili obecnej wiemy, że tej młodzieży z Ukrainy jest coraz więcej, więc ta placówka jakby zyskuje też na swoim znaczeniu. To, co jest istotne i co jest zmianą w stosunku do tych lat poprzednich i co powoduje też wzrost wydatków, to jest kwestia powrotu w zakresie rozwoju wojewódzkiej bazy sportowej do samorządu województwa. Jak Państwo pamiętacie, w 2016 roku ówczesny rząd pozbawił wszystkie sejmiki kompetencji w zakresie kształtowania czy wpływu na wojewódzką bazę sportową. Było to dla nas o tyle bolesne, że od tego czasu nie mieliśmy możliwości sporządzenia mapy potrzeb województwa, jakie jest nasycenie infrastrukturą sportową. Nas tego pozbawiono, a w Warszawie tego nie zbudowano. Powiedzmy wprost, obiekty powstawały, były dofinansowane bez zupełnie jakiegokolwiek koordynacji i naszego w tym udziału. Minister Nitras zdecydował o tym, żeby ten program powrócił do nas, ale z jednym założeniem, że do każdej złotówki z ministerstwa dołożymy drugą jako samorząd województwa. Stąd też pozycja na poziomie prawie 9 mln zł., a więc to współkształtowanie Wojewódzkiego Programu Rozwoju Bazy Sportowej. To tutaj w sejmiku będziecie Państwo decydowali, gdzie te kwoty trafią i gdzie będą trafiały w kolejnych latach, bo wiemy, że to są często, czy w zdecydowanej większości zadania wieloletnie, więc będziemy musieli rozpędzić ten program inwestycyjny. Mam nadzieję, że tak już na stałe będzie, że dzięki pieniądzą z Ministerstwa Sportu i dołożonym naszym środkom, będziemy mogli pomagać gminom i powiatom, samorządom z naszego terenu, żeby w szczególności tam, gdzie te braki są ewidentne. Wciąż mamy miejscowości, gdzie dostęp dla dzieci, młodzieży, ale też i dla dorosłych jest niewystarczający. Widzimy, że infrastruktura, która jest budowana, nawet przyszkolna, jest coraz częściej – co nas bardzo cieszy – wykorzystywana również przez osoby pracujące, a nawet seniorów i tak chyba powinno być, bo powinno nam zależeć na aktywności naszego społeczeństwa. To, co też ważne, to zdecydowaliśmy się utrzymać tak zwane wsparcie dla małej infrastruktury sportowej, a więc to, co realizowaliśmy od wielu lat, czyli takie małe granty na drobne remonty, na dosprzętowanie sal gimnastycznych i kwota 2 mln zł będzie tutaj się znajdowała. Jeżeli chodzi o wydatki na politykę kulturalną, to to jest duża część naszego budżetu i rosnąca powiedzmy wprost, ale to jest też związane z rozwojem naszych placówek. Powiedzmy uczciwie, w wielu placówkach kultury zarobki nie są na najwyższym poziomie. Często ludzie bardzo bardzo wykształceni, utytułowani nie zarabiają najwyższych kwot, więc rokrocznie staramy się zwiększać te kwoty na dotacje dla naszych jednostek, ale o tym powiem za chwilę. Niezależnie jednak od tego staramy się realizować bardzo dużą część projektów dedykowanych do naszego otoczenia kulturalnego, ale również dbamy o poprawę standardów funkcjonowania naszych jednostek w chwili obecnej. Jak Państwo wiecie, mam nadzieję, że w przyszłym roku uda się nareszcie skończyć kompleksowe zagospodarowanie skrzydła północnego i wzmocnienie skarp. Ono już w zasadzie zostało zakończone, ale czekamy aż roślinność, która ma wzmacniać te skarpy porośnie, pewnie wiosną. Natomiast 15 mln zł na to zadanie i kolejne na to, które chcemy wykonać, żeby w przyszłości nie dochodziło do takich sytuacji, żeby nigdy nie doszło do takiej katastrofy, jaka miała miejsce na skrzydle północnym, żeby nie dochodziło do zalewania dziedzińców zamku w sposób trwały, tylko żeby tę wodę

odprowadzać, żeby tam pod spodem nie powstawały różnego rodzaju wypłukiwane przestrzenie, które mogą zagrażać stabilności skarpy zamkowej. Stąd też 16 mln zł na modernizację dziedzińców, ale tak naprawdę z głównym przeznaczeniem na to, żeby zbudować tam infrastrukturę drenażową, odprowadzającą wodę, ale jednocześnie poprawić stan historyczny i nawierzchni tych dziedzińców. To są te największe inwestycje, które będziemy realizowali, bo ich jest bardzo dużo. Pokażę tylko kwoty, jeżeli chodzi o wydatki na dotacje dla instytucji kultury. One rokrocznie rosną. Nie powiem, że jakoś bardzo znacząco, ale dosyć wydajnie. Mamy świadomość tego, że one mimo wszystko rosną w tych naszych największych placówkach, a więc w Teatrze Polskim, którego samo utrzymanie w chwili obecnej sporo kosztuje, chociaż tu muszę powiedzieć, że akurat teatr broni się tym, że ma bardzo duże własne dochody ze sprzedaży biletów i to widać bardzo ewidentnie po wynikach finansowych tego teatru, więc można powiedzieć, że w dużej mierze to finansowanie opiera się też o normalną sprzedaż biletów, ale mamy świadomość, że jest to działalność przy takiej skali deficytowa. To, o czym wspólnie zdecydowaliśmy, to jest poza utrzymaniem finansowania dla Filharmonii Koszalińskiej oraz dla Teatru Lalek Pleciuga, który ewidentnie mają taką wartość regionalną, bo dzieci z całego regionu do niego przyjeżdżają, to decyzja o współprowadzeniu Bałtyckiego Teatru Dramatycznego w Koszalinie. Skutkuje to tym, że w budżecie znalazła się kwota 3,75 mln zł na ten cel właśnie. Jeżeli chodzi o politykę turystyczną, to tutaj wydatki można je podzielić na dwie kategorie. Z jednej strony mamy do czynienia z różnego rodzaju działaniami wspierającymi organizacje turystyczne, wspierającymi inicjatywy o charakterze promującym turystykę naszego regionu w bardzo różnych aspektach. Tutaj Państwo widziecie akurat Festiwal Wina Pomorza Zachodniego, który się coraz bardziej rozwija, bo mamy coraz większą ilość producentów wina w naszym regionie. To osoby, które często nie były dotychczas kojarzone z taką branżą, a odnajdują w tym biznes swój pomysł na życie. Jedną z naszych byłych koleżanek radnych chociażby, ku memu zdumieniu ostatnio spotkałem ją na festiwalu wina jako producentkę. To pokazuje, że każdy może znaleźć pomysł na siebie i okazuje się, że tych ludzi, którzy działają naprawdę z sukcesem dla swoich nie jakichś gigantycznych przedsiębiorstw, chociaż największa winnica w Polsce to jest nasze dzieło. Dobrze powiedziałem, nasze dzieło, dzieło tej ziemi. Ale też wiele innych naprawdę świetnych winnic produkujących coraz bardziej zacne wina, podkreślę to białe wino jest rzeczywiście postrzegane jako coraz większa wartość turystyczna i to też chcemy kontynuować i dalej wspierać. Natomiast jednak to, co jest takim kluczowym naszym hitem jeżeli chodzi o politykę turystyczną, to jest budowa sieci tras rowerowych Pomorza Zachodniego. One się okazały naprawdę strzałem w dziesiątkę nie tylko dla turystów, którzy przyjeżdżają tutaj często z rowerami albo przyjeżdżają tu rowerami, ale też dla naszych mieszkańców. Naprawdę budowa tej infrastruktury spowodowała, że nasi mieszkańcy mają niesamowitą aktywność i mają też często niesamowite sukcesy w różnego rodzaju dyscyplinach związanych z kolarstwem, co nas bardzo, bardzo cieszy. I tak jak mówiłem kiedyś, kiedy zaczynaliśmy to dzieło, to jest dzieło, które będzie dziełem nieskończonym. Coraz więcej samorządów chciałoby, być wpiętych do tej sieci i my czujemy też takie zobowiązanie. Zawsze miałem ten dylemat, kiedy przedstawiałem budżet. Często mówiłem o nowych ścieżkach, a potem nasi mieszkańcy na Facebooku komentowali „tak Pan mówi o nowych ścieżkach, a my jeździmy po dziurach i drodze wojewódzkiej”, więc nie ukrywam, że teraz mam nadzieję, że uda nam

się to jakoś połączyć, bo rozpoczynając ten wielki program nakładów inwestycyjnych na drogi jednocześnie nie zaprzestajemy budowy ścieżek rowerowych i kolejne kilkadziesiąt kilometrów tras będzie zbudowanych, oznakowanych i będzie służyło tak naszym mieszkańcom jak i turystom. I wreszcie polityka samorządowa, czyli to, co jest niezbędne do tego, żeby te wszystkie instytucje funkcjonowały, zarówno Urząd Marszałkowski, ale przecież bardzo wiele jednostek i agentów takich jak chociażby Regionalne Biuro Gospodarki Przestrzennej czy Zespół Parków Krajobrazowych. To wszystko wchodzi w ten właśnie aspekt. W dużej części korzystamy tutaj z funduszy unijnych dla Pomorza Zachodniego. Jak Państwo wiecie duża część wydatków naszego urzędu jest pokrywana wciąż z pomocy technicznej, a więc z funduszy europejskich, które są dedykowane jakby obsłudze funduszy unijnych, więc staramy się tutaj naprawdę oszczędnie gospodarować. Natomiast to, co też istotne, to rezerwa ogólna, która wynosi 10 mln zł – chociaż tu już przechodzę trochę do roli pana Skarbnika – która zapewnia nam takie bezpieczeństwo w okresie pomiędzy sesjami, jeżeli się wydarzają różnego rodzaju rzeczy, które wymagają zwiększenia nakładów. Szanowni Państwo, tyle z mojej strony. Jak Państwo widzą, budżet to jest bardzo pojemne dzieło. Staramy się prowadzić aktywną politykę w bardzo wielu przestrzeniach. Staramy się rozwijać województwo tak z naszymi partnerami samorządowymi, jak i z uczelniami, jak i z NGO-sami. Działań, które przedstawiłem, jest zdecydowana mniejszość w stosunku do tego, co będziemy realizowali w wyroku 2025, jeżeli – w co głęboko wierzę – zaakceptujecie Państwo budżet, budżet dobry, zrównoważony i proinwestycyjny. Dlatego serdecznie proszę Wysoki Sejmik, Państwa Radnych o jego przyjęcie. Dziękuję bardzo serdecznie.

Prezentacja Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego Ogierda Geblewicza w sprawie projektu budżetu Województwa Zachodniopomorskiego na 2025 rok jest załącznikiem nr 14 do protokołu.

Głos zabrał Skarbnik Województwa Zachodniopomorskiego Marek Dylewski: Między 15 listopada, a dzisiejszą sesją mieliśmy pewne zmiany, jeśli chodzi o Wieloletnią Prognozę Finansową. Wnioski komisji i też autopoprawki Zarządu, więc ostateczna wersja budżetu, jak Państwo widzą, ta środkowa, trzecia kolumna pokazuje, jakie są zmiany między wersją 15 listopada, a wersją już tą ostateczną, czyli te ponad 1,742 mld dochodów i 2,21 mld wydatków. Jeśli chodzi o wynik budżetu, to zwiększenie deficytu do poziomu prawie 279 mln zł. Finansowanie z tego roku przechodzi też na rok 2025. Jak Państwo możecie tam zauważyć w materiałach, nie zaciągamy żadnych instrumentów dłużnych, czyli nie ma potrzeb, żeby posiłkować się kredytem. Tak, jak pan Marszałek mówił, w dużej części nasze przedsięwzięcia finansujemy z naszych środków. Przedfinansujemy nawet te projekty europejskie i później, tak jak Państwo widzą, te dochody, te 130 czy 128 mln zł, to jest właśnie już refundacja tych projektów, które już wcześniej zaczynaliśmy, jako już przewidywane do współfinansowania ze środków europejskich i one uzupełnią nam dochody w roku 2025. Jeśli chodzi o strukturę dochodów, to zmiany w zasadzie są tylko w dwóch. Można powiedzieć głównie w miejscach tam, gdzie są dotacje celowe i płatności z budżetu Unii Europejskiej. Właśnie po dofinansowaniu tych projektów i decyzjach w tym zakresie instytucji zarządzającej te środki wejdą nam do budżetu w roku 2025. Tym samym

ta struktura troszeczkę się zmieni. Dotacji celowej płatności prawie 460 mln zł w strukturze dochodów budżetu na rok 2025. Zmiany, jeśli chodzi o strukturę wydatków, z podziałem na zadania roczne i ujęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej. To jest zwiększenie tych wydatków o ponad 220 mln zł. Jak Państwo widziecie polityka transportowa to jest prawie 186 mln zł zwiększenia. To, co wcześniej już mówiłem w zakresie zmian WPF. W dużej części te środki przechodzą właśnie z roku 2024 na 2025. Plus oczywiście wnioski komisji, które zostały wszystkie uwzględnione. Między innymi te wideorejestratory plus autopoprawka Zarządu w zakresie zwiększenia środków na małą infrastrukturę sportową, te 2 mln zł. W zasadzie szczegółowo jest to opisane w jednym z załączników, które Państwu przekazaliśmy, co tam dokładnie jest zmieniane, ale mówię, przede wszystkim to wynika z tego, że dokonana była zmiana WPF i te kwoty w zasadzie ujęliśmy w tym następnym roku. Struktura wypchnęła nam trochę tę politykę transportową mocniej, bo aż 57% w strukturze wydatków budżetu. To ostateczna struktura wydatków. I tyle jeżeli chodzi o ostateczny kształt budżetu, tylko podkreślę, że też otrzymaliśmy pozytywne opinie w zakresie projektu budżetu, projektu zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej i prawidłowości sfinansowania deficytów w roku 2025 przez organ nadzoru jakim jest Regionalna Izba Obrachunkowa. Jeśli chodzi o Wieloletnią Prognozę Finansową, która wchodzi w życie od 1 stycznia, to w zakresie przedsięwzięć nie zmieniamy nic i dlatego te przedsięwzięcia dofinansowane ze środków Unii Europejskiej to jest ponad 480 mln zł. Pozostałe 724 mln zł zmienia się tylko załącznik do tej uchwały, który musi uwzględniać aktualne i docelowe wielkości ujęte w uchwale budżetowej. Natomiast w zakresie przedsięwzięć nic się nie zmienia. I to tyle. Wskaźnik też jak Państwo widziecie jest na tym samym poziomie.

Prezentacja Marka Dylewskiego – Skarbnika Województwa Zachodniopomorskiego w sprawie uchwalenia budżetu Województwa Zachodniopomorskiego na 2025 rok oraz uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej Województwa Zachodniopomorskiego stanowi załącznik nr 15.

Głos zabrał Radny Województwa Zachodniopomorskiego Rafał Niburski: Szanowny Panie Marszałku, Szanowna Pani Przewodnicząca, Wysoki Sejmiku, wysłuchaliśmy przed chwilą prezentacji. Zresztą nie pierwszy raz, bo to jak słusznie tutaj zauważono, także na komisjach dyskutowano na temat budżetu, na temat wizji tego budżetu. W naszej ocenie tej wizji za wielkiej w tym budżecie nie ma szczerze mówiąc. A dlaczego w naszej ocenie tej wizji nie ma, to za chwilę o tym powiem bardziej szczegółowo. Zacznę od pierwszej kwestii, która jest jakby na jednej z pierwszych stron tego budżetu, gdzie mamy wzrost wydatków. Jeżeli to są wydatki inwestycyjne, to oczywiście powinno cieszyć to, że nasze województwo się rozwija, tylko niestety też jest jeden minus, jeśli idzie o inwestycje. Pan Marszałek za każdym razem chce uchodzić za wielkiego inwestora, który tutaj na Pomorzu Zachodnim buduje, mówi, że Pomorze Zachodnie się rozwija. Tylko mam wrażenie – to jest to, co mówił mój kolega Maciej Kopeć rok temu – że z roku na rok ciągle mamy do czynienia z tymi samymi numerami dróg. Co roku mamy do czynienia z ogrodami zamkowymi, więc jeżeli tak mają wyglądać inwestycje, że corocznie przesuwamy te same zadania, to chyba nie na tym polega inwestowanie w województwie, nie powinno na tym polegać inwestowanie w województwie zachodniopomorskim. Idąc dalej, mamy

wzrost deficytu o prawie 100 mln zł, co powinno budzić bardzo poważny niepokój. Jest chwalone w tym budżecie, czytając go, że będzie wzrost. Wreszcie jest sprawiedliwy, jeśli idzie o PIT i CIT. To jeżeli jest tak sprawiedliwie i mamy te wpływy większe, to ja mam pytanie – dlaczego wpływy z CIT były jednak większe w 2023 roku, niż planowane w 2025? Skoro jest tak lepiej niż było, skoro teraz jest sprawiedliwie, a wcześniej było niesprawiedliwie, to dlaczego te wpływy były większe? Idąc dalej, była mowa o tym, że poprzedni rząd, rząd premiera Mateusza Morawieckiego, po macoszemu traktował Pomorze Zachodnie. Ja w budżecie dalej widzę środki uruchomione w jednym z programów Prawa i Sprawiedliwości: 59 mln zł na drogę, więc jednak nasze województwo te środki otrzymywało. Miał strumień pieniędzy z KPO wpłynąć do naszego województwa i tam jest w budżecie taka jedna pozycja właśnie KPO. Jest tylko 6,45 mln zł, podczas gdy z funduszu Polski Ład jest 10 mln zł na rozbudowę filii trzech stacji pogotowia. To jednak pytanie brzmi, z jakiego źródła tych pieniędzy było więcej? Z KPO, czy jednak z rządowych programów pana premiera Mateusza Morawieckiego? Zastanówmy się, liczby mogą powiedzieć same za siebie. Idąc dalej mamy spadek wydatków w niektórych obszarach, chociażby na turystykę o 16 mln zł, a równocześnie mamy o ponad 40 wzrost wydatków na administrację publiczną. Pytanie z czego to wynika, bo jeżeli z podwyżki płac w Urzędzie Marszałkowskim, to my oczywiście jako klub radnych Prawa i Sprawiedliwości, nie mamy nic przeciwko, aby ludzie pracujący w Urzędzie zarabiali jak najwięcej, żeby dochodzili do tej średniej krajowej. Jeżeli ten wzrost wynika z nowych etatów w Urzędzie Marszałkowskim, który w pewnych momentach służy za przechowalnię dla działaczy rozmaitych partii politycznych, to budzi to nasz sprzeciw i nasz niepokój. Idąc dalej, właśnie o tych wynagrodzeniach mówiłem. Mamy wzrost wynagrodzeń i jednocześnie mam też pytanie do pana Marszałka, jaki jest koszt obsługi prawnej Urzędu Marszałkowskiego? Nigdzie nie mogłem znaleźć tej pozycji jako wyszczególnionej, a jednak prosiłbym taką o informację, ile rocznie Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego wydaje na obsługę prawną. Idąc dalej mamy spadek wydatków na bezpieczeństwo publiczne. Tutaj była mowa o kulturze. Rzeczywiście z jednej strony niewiele, ale jednak mamy wzrost tej dotacji, czy na Teatr Polski, czy na Operę na Zamku, o tym za chwilę powiem. Z drugiej jednak 30 mln na kulturę te wydatki spadły. Idąc dalej, kolejny jakby obszar, czyli zdrowie i polityka społeczna. Powiem tak, jeśli idzie o zdrowie, to mamy jakby constans w porównaniu z zeszłym rokiem, a polityka społeczna nawet nieznacznie wzrosła, ale też nie dajmy się tutaj jakby powiedzieć trochę, użyję takiego słowa, omamić, coś w tym stylu, ponieważ to wynika z wydatków inwestycyjnych, a nie wzrostu nakładu jako stricte na samą politykę społeczną jako obszar. To samo zresztą w dziale zdrowie. Może oczywiście też cieszyć wzrost wydatków na oświatę. Jako klub radnych Prawa i Sprawiedliwości mamy nadzieję, że ten wzrost wydatków na oświatę pójdzie z jakością usług świadczonych przez instytucje Marszałka w tej dziedzinie, a nie na wzrost w portfelach kadry zarządzającej tymi ośrodkami. Idąc dalej, to samo zresztą o wydatkach na ochronę zdrowia. Instytucje kultury. Pan Marszałek jasno powiedział, że mamy wzrost na Operę na Zamku, mamy wzrost na Teatr Polski i tutaj jest nasze kolejne pytanie. Czy za tym wzrostem, tej dotacji pójdzie zwiększenie liczby premier w tych dwóch instytucjach? A także też swego czasu były apele na Zachodniopomorskim Zespole Parlamentarnym, żeby Ministerstwo Kultury było organem współprowadzącym Operę na Zamku. Pytanie do pana Marszałka, czy są takie plany? Jeśli idzie o kulturę, swego

czasu też była kwestia podwyżek, wynagrodzeń pracowników Książnicy Pomorskiej. Też proszę o odpowiedź na pytanie, czy w tym temacie podjęto jakieś działania? Jeśli idzie o transport i łączność. Tutaj największe jakby pole 57%, jak mówił Pan Skarbnik. I też nasze pytanie tutaj wiąże się z jedną rzeczą. Swego czasu pan Marszałek mówił o powołaniu spółki kolejowej pod egidą Urzędu Marszałkowskiego, mówiąc, że to będzie tańsze rozwiązanie niż współpraca z PKP, w związku z tym, że jest Polregio. W związku z tym mam pytanie, czy ta spółka będzie, czy ta spółka powstanie i jeżeli tak, to ewentualnie na jakim etapie jest powstawanie tej spółki? Jeśli mówimy o zdrowiu, to jeśli chodzi o Szpital Wojewódzki w Koszalinie, chcielibyśmy uzyskać informacje, bo swego czasu były tam zamykane oddziały. Pytanie nasze, czy te oddziały zostały przywrócone w pełnej funkcjonalności? Idąc dalej, jeśli idzie o wydatki, to jak powiedziałem: kultura, ochrona zdrowia, constans, to jakby trochę jest niezgodne z wizją, którą przedstawicie w strategii województwa zachodniopomorskiego. Jednak z jednej strony mamy dokumenty strategiczne, a z drugiej mamy jednak takie dokumenty, jak budżet, które jakby z tą strategią nie do końca się zgadzają. Mając to wszystko oczywiście na uwadze – bo tutaj też moi koledzy klubowi za chwilę zabiorą głos w różnych jakby aspektach tego budżetu oraz WPF-u – my jako klub radni Prawa i Sprawiedliwości oczywiście będziemy głosowali przeciw. Dziękuję bardzo.

Głos zabrał Radny Województwa Zachodniopomorskiego Leszek Duklanowski:

Pani Przewodnicząca. Chodzi mi o pozycję – zakup środków żywności. Co się kryje pod tym zapisem? Jest to ponad 400 tysięcy złotych w skali całego budżetu. Czego to dotyczy ta pozycja tych środków żywności? One się pokazują w różnych działach: w turystyce, w rolnictwie i tak dalej. Następnie chodzi mi o pozycję zakup analiz i ekspertyz, opinii. Kwota, która wynosi kilka milionów złotych. Czy ta potrzeba jest taka konieczna? Czym jest uzasadniona tak duża ilość środków przeznaczonych na tego typu działalność. Dziękuję.

Głos zabrał Radny Województwa Zachodniopomorskiego Michał Jach: Proszę Państwa, planowanie finansowe, czy w ogóle rzetelne planowanie jest kluczowe, jeśli chodzi o rozwój jednostki, w tym przypadku takiej wielkiej jednostki, jaką jest nasze województwo. Te możliwości rozwojowe oczywiście dostosujemy do możliwości finansowej i tutaj, proszę Państwa, tych możliwości finansowych szczególnie w przyszłości. Na rok przyszły można z dużym prawdopodobieństwem zaplanować zarówno dochody i w związku z tym wydatki, natomiast ustawodawca, który nałożył obowiązek planowania Wieloletnich Planów Finansowych, z bardzo długim, bo do 2042 roku okresem planowania również zakłada, że te plany dochodów powinny być realizowane rzetelnie. Tymczasem, co wynika, podam tylko przykłady z czterech najbliższych lat. Proszę Państwa, na 2026 rok spadek dochodów wynosi ponad 10 %. Gdyby to tak rzeczywiście wyglądało, to by znaczyło, że Urząd Marszałkowski przewiduje jakiś kataklizm, który nawiedzi Polskę, bo takiego spadku dochody nie przekroczyły podczas pandemii. Następnie, proszę Państwa, znów z zupełnie irracjonalnych albo niewytłumaczalnych tutaj w tym planie wieloletnim powodów rosną prawie o 20% dochody w roku 2027 i prawie o 1/3 spadają te dochody w 2028 roku. Proszę Państwa, to jest absolutnie nierzetelna informacja i poza tym już widać, że do 2042 roku jest stała kwota wpisana o 1/3 niższa niż plan na 2025 rok. Gdyby coś takiego rzeczywiście miało miejsce, to by znaczyło, że cofnęliśmy się o kilkadziesiąt lat w rozwoju. Przynajmniej

kilkanaście lat w rozwoju i to byłoby straszne. Chyba, że pan Marszałek przewiduje, że Platforma Obywatelska będzie cały czas rządziła i wtedy te kłopoty finansowe będą dotyczyły również naszego województwa, ale wydaje się, że to jest niemożliwe, żeby ta sytuacja utrzymała się do 2042 roku. Uważam, że to planowanie finansowe, które również pozwala planować inwestycje wieloletnie, tym bardziej, że województwo takich inwestycji wiele prowadzi z racji budżetu, ale i również zamiarów, planów rozwoju naszego województwa. A tutaj nie ma tego odzwierciedlenia w finansowaniu. Rozumiem, że mogą być wątpliwości dotyczące finansowania, pozyskiwania środków z Unii Europejskiej – tym bardziej, że Polska będzie oczywiście pozyskiwać już w kolejnej perspektywie stosunkowo niższe środki. Natomiast to niedobrze świadczy o projektantach, czy tych, którzy to opracowywali. Przecież ekonomia, jako nauka, oferuje różne narzędzia, które pozwalają prognozować dochody. Tym bardziej, że nawet wzrost dochodów ogółem można jakoś aproksymować z dochodów państwa. Dziękuję.

Głos zabrał Radny Województwa Zachodniopomorskiego Marek Subocz: Panie Marszałku, Wysoka Rado, mam pytania dotyczące dotacji na regionalne przewozy autobusowe. Bardziej takie szczegółowe pytanie jest to 59 mln zł. Chciałem zapytać, w jaki sposób odbywają się te dotacje? Jakie samorządy mogą o to wnioskować? Jaka jest to w ogóle kwota wsparcia dla tych przewozów regionalnych? Jeśli chodzi o bezpieczeństwo i zakup radarowych wyświetlaczy w kwocie 300 tys. zł – jaka ilość jest planowana zakupu tych radarów? Kolejne pytanie dotyczy środków na zwalczanie uzależnień. Tutaj mamy kwotę 1 mln zł i obok mamy również wsparcie dla jednostek, dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego. Dotacja w całym budżecie wynosi 1 mln zł. Na jakich zasadach tutaj ma być to przyznawane i jak to miało się w latach poprzednich? I skąd jest ta wysoka kwota 1 mln zł zarówno dla wsparcia, dla jednostek samorządu terytorialnego, dla zwierząt. I tutaj mamy jakby takie zestawienie środków w kwocie 1 mln zł do zwalczania uzależnień. Czy tutaj ta kwota 1 mln zł nie jest zbyt wygórowana?

Głos zabrał Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego Olgierd Geblewicz: Dziękuję za wszystkie pytania. Odpowiem na te, które wynotowałem, pewnie nie wszystkie je wynotowałem, bo było ich sporo. Niektóre były na takim poziomie szczegółowości, że chyba bardziej nadają się na interpelacje, do czego zachęcam. Jeżeli chodzi o pytania zadawane przez szefa klubu Prawa i Sprawiedliwości. Przede wszystkim, jeżeli chodzi o KPO, to tak jak wskazywałem, my korzystamy z tych pieniędzy w kilku obszarach. Mam nadzieję, że uda się je w jeszcze większym stopniu wykorzystać, chociaż nie ukrywam, że całe KPO jest narzędziem bardzo scentralizowanym. Zostało to ukształtowane w Europie, a u nas, ze względu na to, że te konsultacje były takimi konsultacjami mocno pozorowanymi, to w dużej mierze my nie jesteśmy dystrybutorem tych pieniędzy. Więc tak wyjaśniając, po pierwsze, to nie jest 6 mln tylko z KPO, o których wspomniał pan Przewodniczący. Ja wspominałem, że najprawdopodobniej do województwa – ale to jeszcze nie jest potwierdzone i w związku z tym nie znajduje odzwierciedlenia w budżecie – trafi kwota 185 mln zł na zakup taboru kolejowego i to już jest znacząca pozycja, jeżeli chodzi o nasz udział w KPO. Po drugie, wskazywałem na to, że pozyskaliśmy również grant z KPO z funduszy miękkich na projekt dotyczący doskonalenia się, czy nauki przez całe życie

i to jest grant, który uzyskaliśmy my oraz WUP. W ramach tego prowadzimy szereg działań zachęcających do nauki od najmłodszych, aż po osoby w wieku produkcyjnym i seniorów. To są kolejne pieniądze, więc nie chcę tego zestawiać z tymi 10 mln zł z tego tzw. Polskiego Ładu, bo zresztą ich jest więcej niż 10 mln zł. To też trzeba rzetelnie powiedzieć, ale na pewno ta skala tego KPO będzie znacznie wyższa niż te fundusze rządowe. Jeżeli chodzi o kwestię spadku CIT-u, to jest kwestia zmiany filozofii finansowania jednostek samorządu terytorialnego. Można się zastanawiać, czy to jest lepiej, czy jest gorzej. Ja powiem tak, per saldo, trzeba zsumować dochody z CIT-u, i PIT-u, w ten sposób i per saldo, te dochody dają nam kilkadziesiąt milionów więcej rok do roku i tego się nie da kwestionować. Natomiast zmieniono filozofię dla województw, którą ja również oceniam korzystnie. Jak Państwo pamiętacie, dotychczas mieliśmy zdecydowaną większość dochodów opartych o CIT, więc kiedy CIT rósł, to nasz budżet rósł, natomiast bardzo mały wycinek to były dochody z PIT-u. To jest dokładnie odwrotnie dofinansowania takiego, które miały gminy. Zresztą, co stało się problemem gmin, że kiedy dokonano tej operacji, nazwanej dość zabawnie Polskim Ładem, siedem razy poprawianym, na podatku od osób fizycznych, a więc na PIT, to niestety straciły na tym w sposób gigantyczny samorządy, a nie rząd. Samorządy gminne, my w niewielkim stopniu, bo to uszczuplenie na PIT nas tak mocno nie dotyczyło, natomiast samorządy gminne straciły bardzo, bardzo dużo. Ktoś powie tak, zyskali mieszkańcy, ale to nie jest do końca prawda, bo mieszkańcy z kolei musieli odprowadzić wyjętą spoza odliczenia PIT-u składkę zdrowotną, na czym zyskał budżet państwa. Więc operacja była taka, żeby tak mówiąc wprost ograbić samorządy gminne, dać trochę pieniędzy więcej samorządom, budżetowi państwa i puścić oko do mieszkańców, a dzisiaj gminy mają z tym problem. Natomiast wracając i już zostawiając historię na boku, dzisiejsza filozofia jest taka, że mamy wzmocniony udział, zdecydowanie wzmocniony udział w PIT, zmniejszony udział w CIT. Dlaczego ja oceniam to korzystnie – i to jeszcze w dodatku o kalkulację dochodów, a nie podatków – dlatego, że dochody z CIT są bardzo, bardzo mocno zależne od koniunktury gospodarczej. My mieliśmy po prostu, pamiętam doskonale, kiedy zostawałem marszałkiem, 120 mln zł z CIT-u i w ciągu dwóch lat dochody nam spadły o 40 mln – 1/3 dlatego, że przyszła recesja ogólnosiwiatowa i firmy nie wykazywały zysków. Niekoniecznie się zamykały, ale nie generowały zysku i wtedy w nas to mocno uderzało. Jeżeli chodzi o PIT, on jest zdecydowanie bardziej stabilny. Jeżeli się nie dokonuje sztucznych operacji polegających na zmianach w tym PIT. Z tej perspektywy uważam, że te zmiany są korzystne dla wszystkich samorządów, ale dla naszego samorządu w szczególności. Liczę, że CIT będzie dalej u nas rósł, podobnie zresztą jak PIT. Mam nadzieję, że te perspektywy będą w kolejnych latach jeszcze lepsze. Jeżeli chodzi o kulturę i premiery powiem w ten sposób, że zgadzam się z tym i to podkreślałem, że często ludzie sztuki, kultury, bardzo wykształceni, kokosów nie zarabiają. Oczywiście te etaty bardzo często w naszych jednostkach, mówię w szczególności tych artystycznych, traktują jako takie podstawowe, starają się dorabiać sobie w innych miejscach, co też jest bardzo dobre. Natomiast my od kilku lat konsekwentnie zabezpieczyliśmy wprost kwoty na przyszły rok, zwiększenia naszych dotacji podmiotowych z takim mocnym naciskiem dla dyrektorów, żeby te pieniądze trafiły do ludzi w szczególności do artystów, ale też do wszystkich tych najniżej zarabiających, jak chociażby w księżnicy. Nie jesteśmy pracodawcą, więc nie możemy w pełni nakazać tego, nie mamy tego typu władztwa, jak dyrektorzy, natomiast–

i to zapowiedzieliśmy dyrektorom – że będziemy to bardzo mocno monitorowali. Oczywiście jest pytanie dotyczące premier. Mamy świadomość tego, że każda premiera kosztuje bardzo dużo i to nie są często pieniądze dla pracowników, tylko na nowe scenografie, często dla reżyserów, którzy są często spoza regionu. To jest taka wojna po prostu z karnawalem. Ja nie będę w chwili obecnej naciskał bardzo mocno, żeby realizować dużą ilość premier. Jednostki i tak je realizują, w szczególności Teatr Polski. Natomiast chciałbym, żeby pracownicy instytucji kultury jednak odczuwali to, że się o nich troszczymy, więc tu chyba jesteśmy ponad podziałami. Jeżeli chodzi o koszty obsługi prawnej, to ja powiem w ten sposób – mamy prawników zatrudnionych, mamy kancelarię do obsługi funduszy zewnętrznych i w związku z tym, prosiłbym o interpelację w tym przedmiocie, bo to trzeba po prostu zebrać i przedstawić. Nie mamy tu nic do ukrycia. Mówię, kancelaria, która obsługuje fundusze unijne. Ona jest sfinansowana z pomocy technicznej i musi się specjalizować w tym obszarze. Jeżeli chodzi o spółkę kolejową, to ja na razie nie mam nic więcej do dodania. Jesteśmy w fazie dialogu. Czekaliśmy na nowy Zarząd, jaki on ma pomysł, nie ukrywam, że z poprzednim Zarządem rozmawialiśmy na piśmie – my pisaliśmy pismo, a Zarząd robił komunikaty w mediach. Bardzo dziwne. Jesteśmy klientem tej firmy, który bardzo dużo płaci. Tak się zdarzyło, że płacę, to wymagam. Tak powinno to być ukształtowane, a tu się okazuje, że płacimy, to jeszcze później jesteśmy od czci i wiary gdzieś w mediach osądzani. Taki dziwny trzeba przyznać, ten poprzedni Zarząd. Przeżyłem wielu prezesów, w tym nawet z nominacji poprzedniej władzy, ale ten był naprawdę najdziwniejszy, więc też było trudno o cokolwiek i tutaj nawet z przyczyn braku dialogu i ułożenia podstawowych relacji stwierdziłem, że chyba nie mamy wyjścia i będziemy musieli tą spółkę powoływać. Tylko, jeszcze raz podkreślam, mimo wszystko stoję na straży tego, żeby powołanie takiej spółki, nie odbyło się na przykład, tak jak swego czasu powołanie Kolei Śląskich. To znaczy, że marszałek zorganizował sobie na boku całą nową spółkę, a wszyscy pracownicy oddziału Polregio poszli na bruk i skończyło się to bardzo źle dla ludzi, ale i też bardzo źle – jak pamiętacie Państwo – dla Kolei Śląskich, bo się okazało, że bez tych ludzi te koleje nie jeżdżą, więc był kryzys na kolei. I akurat to jest ostatnia rzecz, do której chciałbym doprowadzić, żeby nasi mieszkańcy jakkolwiek negatywnie odczuwali zmiany organizacyjne. Mam głęboki szacunek – mogę się w niektórych rzeczach nie zgadzać z przedstawicielami związków zawodowych – ale mam wielki szacunek dla ludzi naszych Zachodniopomorskich Kolei, którzy naprawdę robią, co do zasady, świetną robotę i nie chciałbym ich po prostu tak traktować, więc jesteśmy w takim dialogu. Sugerowałem nowemu Zarządowi, że może powinniśmy wspólnie powołać spółkę, oni powinni wnieść jakąś masę zorganizowaną przedsiębiorstwa wraz z przejściem pracowników w trybie art. 23 Kodeksu Pracy, a my powinniśmy dokapitalizować ją i być może wnieść również pojazdy, ale mieć nad tym po prostu większą kontrolę. Wiem, że to jest trudne z punktu widzenia takiej dużej organizacji, jakim jest Polregio, ale tutaj pozostajemy. Nie ukrywam, że również to niespodziewane odejście pani dyrektor Rajkiewicz, która to pilotowała, w jakiś sposób spowolniło nasze prace i trochę dialog, to też powiedzmy tak zupełnie wprost o czynniku ludzkim. Jeżeli chodzi o wzrost etatów, to nie mamy w chwili obecnej takich sytuacji, poza nowymi projektami, które realizujemy i zatrudnieniem pod projekt na określony czas dodatkowych ludzi, raczej nie zwiększamy, raczej redukujemy zatrudnienie. A niestety czasami życie nam je zmienia.

Dzisiaj bardziej martwię się, żeby znaleźć naprawdę dobrych, kompetentnych ludzi do Urzędu Marszałkowskiego. Jeżeli chodzi teraz o Zdrowie Koszalin, to pan Marszałek Kowalik, chociaż nie jest formalnie odpowiedzialny za zdrowie, to czuwa nad tym szpitalem. Mówi, że na wschodzie bez zmian, dobrze i stabilnie, więc nic ostatnio nie uległo zamknięciu. A też przypominę, że te wszelkie turbulencje na niektórych oddziałach były turbulencjami wprost wynikającymi z tego, że byliśmy szantażowani, czy dyrekcja, przez jakąś grupę lekarzy. I to nie jest ani jedyna placówka w Polsce, która niestety miała tego typu sytuację, że wobec braków kadrowych, jakaś grupa lekarzy mająca tego pełną świadomość, żąda astronomicznych kwot. Naprawdę staram się być dyskretny i nie ujawniać pewnych danych wrażliwych, ale myślę, że gdybyśmy to ujawnili, to duża część opinii publicznej byłaby naprawdę mocno wstrząśnięta tym, ile można zarabiać, a ile jeszcze się domagać. Myślę, że to jest bardzo nie fair ze strony tego typu osób, które podejmują takie działania. Mówię, że to jest na szczęście zdecydowana mniejszość. My ten kryzys zażegnaliśmy i znaleźliśmy innych lekarzy, za rozsądniejsze pieniądze i na razie na szczęście, sytuacja tej kluczowej placówki jest stabilna. Z punktu widzenia naszego systemu ochrony zdrowia na Pomorzu Zachodnim, to jest jedyny wielospecjalistyczny szpital dla tej części województwa i jest on dla mnie takim naprawdę oczkiem w głowie. Na razie sytuacja zarówno finansowa, jak i pod względem wykonywanej działalności jest stabilna. Jeżeli chodzi o kwestie kolejne, pan radny Duklanowski pytał o żywność. Mamy obowiązek kumulowania – w ramach ustawy Prawo Zamówień Publicznych – wszelkich zamówień tożsamych do jednego zamówienia, czyli to nie jest tak, że jeżeli np. Kancelaria Sejmu będzie chciała nas tutaj wyżywić, to będzie osobno sobie robiła zamówienie, czy Wydział Rolnictwa, który robi spotkanie, nie wiem, sołtysów z województwa, będzie osobno zamawiał i tak dalej. My to musimy po prostu skumulować do jednego zamówienia i stąd ta wysoka kwota. To nie jest tak, że to urzędnicy jedzą tę żywność, która jest w tej pozycji, bo mają w chwili obecnej też dość dobre warunki zapewnione przez Zakład Aktywności Zawodowej, który uruchomił stołówkę w urzędzie. I że tak powiem, cytując klasyka, urząd się sam wyżywi. Natomiast tu mówimy o takich świadczeniach na rzecz różnego rodzaju spotkań. A jest ich naprawdę bardzo dużo, a są to spotkania w różnym formacie, z różnymi środowiskami z całego województwa, różnego rodzaju komitety sterujące i tak dalej, które po prostu zjeżdżają się. Zresztą to są też – żebyśmy mieli świadomość – bardzo często pieniądze pochodzące z funduszy unijnych, bo jeżeli na przykład mamy komitet monitorujący i ma zapewniony catering, tak jak tutaj, bo siedzi tutaj rzeczywiście cały dzień, to są pieniądze, które mają swoje pokrycie w funduszach europejskich i podobnie jest z ekspertyzami. Kiedy potrzebujemy, zamawiamy ekspertyzy. Centrum Inicjatyw Gospodarczych robiło analizę w trybie przetargowym, analizę naszego potencjału działalności i rozwoju naszych firm w rynku wiatrowym offshore. Robimy ekspertyzy dotyczące potencjału Pomorza Zachodniego w produkcji wodoru. Nie mamy takich kompetencji i to są unikatowe kompetencje z punktu widzenia Polski, natomiast duża część i zdecydowanie większość tych ekspertyz różnego rodzaju ewaluacji, to są obligatoryjne z punktu widzenia funduszy europejskich badania. Fundusze Europejskie mówią: macie przeprowadzić analizę tam ex ante albo ex post, jakiegoś wycinka rzeczywistości, to znaczy gdzie jesteście przed uruchomieniem funduszy, potem jak jest w trakcie, jak jest na koniec danej perspektywy i my po prostu musimy je wykonać, mamy na to pieniądze znowu zagwarantowane z funduszy europejskich,

ale na to musimy mieć na tego typu ewaluacje i badania eksperckie, zagwarantowane pieniądze. Jeżeli chodzi o pytania pana radnego Subocza, jeżeli chodzi o autobusy, to my tak naprawdę jesteśmy pewnym przekątnikiem finansowania dopłat do biletów, czyli nie finansujemy połączeń, my finansujemy dopłaty dla młodzieży oraz dla seniorów, a więc wszystkich, którzy korzystają z dopłat. Można powiedzieć, że te pieniądze są dystrybuowane przez nas. Po prostu państwo przekazuje nam pieniądze, bo my mamy obowiązek nadzoru firm przewozowych, a jest ich sporo w naszym województwie, są mniejsze, są większe i każda z nich ma prawo do tego, że jeżeli kasuje klienta 50%, to wtedy występuje do nas o drugie 50%, bo my pełniemy taką funkcję regulującą. Jeżeli chodzi o radary pomiaru prędkości, to mówimy, że za te 300 tys. zł będziemy w stanie kupić mniej więcej 25 tego typu urządzeń. One kosztują około 12 tysięcy za sztukę. Myślę, że ponieważ działamy już kilka lat, to coraz bardziej widoczne są one w naszym regionie. Jeżeli chodzi o te kwestie tego 1 mln zł na zwierzaki, to one są z budżetu, natomiast jeżeli chodzi o te działania na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom, to one są też w dużej mierze różnego rodzaju akcjami promocyjnymi i działaniami z określonymi grupami interesariuszy zapewnionymi w ramach naszego udziału w tzw. „korkowym”, a więc tym, co dostają samorządy ze sprzedaży alkoholu, z koncesji będąc bardzo precyzyjnym. Jeszcze nie dostajemy, ale może to byłoby całkiem dobre, żebyśmy partycypowali w akcyzie. Natomiast jeżeli chodzi o zarzuty pana radnego Jacha, co do tego, że budżet jest, przepraszam, WPF jest beznadziejnie skonstruowany, to ja może umyję Piłatowi ręce i temu, kto temu winny, panu Skarbnikowi, niech powie, dlaczego jest tak źle.

Głos zabrał Skarbnik Województwa Zachodniopomorskiego Marek Dylewski:

Jeżeli chodzi o metody planowania i oczywiście te modele statystyczne, ekonometryczne, to jak najbardziej moglibyśmy tu bardzo długo rozmawiać, ale nie w tym sektorze. Nie prowadzimy sprzedaży, gdzie możemy prognozować, ile sprzedamy produktu A, B, C. My działamy w oparciu o przepisy prawa. Wieloletni Plan Finansowy Państwa jest tylko na 3 lata, a musimy robić to na kilkadziesiąt lat. Z czego to wynika? Obowiązuje nas zasada N+3. Przy wskaźniku, gdybyśmy wybrali 7 lat, to N+7. N+3 jest istotnym okresem planowania. Skąd się bierze 2040 rok? Ponieważ musimy zrobić prognozę na lata spłaty naszego zadłużenia. Jeśli chodzi o te spostrzeżenia, co do kwot dochodów, że one nagle tam spadają, wzrastają, to trzeba też zerknąć na strukturę dochodów, bo nasze dochody, czyli udziały w CIT i PIT, są mniej więcej bazowane na tym, co możemy przewidzieć z punktu widzenia wpływu z budżetu państwa. Zakładając, że nie będzie żadnych zmian legislacyjnych, które w ostatnich latach, przechodziły wręcz jak kalejdoskop i musieliśmy sobie z tym radzić. Natomiast ten rok 2027 – ponieważ realizujemy też projekty dofinansowane ze środków Unii Europejskiej, stopniową, ale też przesuniętą właśnie na te lata, jeżeli zrealizujemy projekty, refundację tych projektów, to tam jest ta kwota, ale w dochodach majątkowych niebieżących. Stąd też te zmiany w strukturze dochodów, więc jeżeli kończymy projekty, to trudno projektować coś, o czym jeszcze nie wiemy, czy w następnej perspektywie po 2027 roku, dlatego, że nas obowiązuje ta zasada N+3. Także to tak tytułem, czemu jest tak źle.

Głos zabrał Radny Województwa Zachodniopomorskiego Leszek Duklanowski:

Informacja od pana Marszałka rozwiała wątpliwości, natomiast niefortunnie jest użyte to sformułowanie zakup środków żywności, środki, artykułów spożywczych, artykułów żywnościowych, ale środki żywności to są materiały używane w produkcji żywności. Taka jest definicja i myślę, że tutaj to niefortunnie jest tak użyte. Nie chcę być prof. Miodkiem, tylko mówię, tak jak patrzę, to tak nie rozumiałem, o co tu chodzi. Dziękuję.

Więcej uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr V/66/24 i jest załącznikiem nr 16.

Wynik głosowania:

Za – 17

Przeciw – 9

Wstrzymało się – 1

Głosy nieoddane – 0

6) zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej Województwa Zachodniopomorskiego

Projekt uchwały to druk 58/2/24 i stanowi załącznik nr 17.

Projekt pozytywnie zaopiniowała Komisja Budżetu i Spraw Samorządowych.

I wersja projektu uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej Województwa Zachodniopomorskiego to druk 58/1/24 i jest załącznikiem nr 18.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr V/67/24 i jest załącznikiem nr 19.

Wynik głosowania:

Za – 17

Przeciw – 9

Wstrzymało się – 1

Głosy nieoddane – 0

7) w sprawie projektu zmiany Statutu Województwa Zachodniopomorskiego

Projekt uchwały to druk 65/1/24 i stanowi załącznik nr 20.

Projekt pozytywnie zaopiniowała Komisja Budżetu i Spraw Samorządowych.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr IV/68/24 i jest załącznikiem nr 21.

Wynik głosowania:

Za – 24

Przeciw – 0

Wstrzymało się – 3

Głosy nieoddane – 0

8) w sprawie przystąpienia do realizacji projektu pn. „Transgraniczne morsowanie – Zimowa przygoda w Euroregionie Pomerania”

Projekt uchwały to druk 56/1/24 i stanowi załącznik nr 22.

Projekt pozytywnie zaopiniowały Komisje: Budżetu i Spraw Samorządowych, Oświaty, Kultury i Sportu oraz Rozwoju, Promocji i Współpracy Zagranicznej.

Głos zabrał Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego Olgierd Geblewicz:

Chcemy promować zdrowy styl życia i w związku z tym, że to morsowanie rozwija coraz bardziej się w regionie i widzimy to w pasie nadmorskim, ale też nie tylko, to chcemy wypromować nowe miejsca do morsowania, bo widzimy też w tym gigantyczny potencjał turystyczny. Ponoć w zimnym ciele zdrowy duch – ja tego jakoś nie mogę cały czas pojąć, ale wszystko przede mną. Więc w ramach funduszy unijnych transgranicznych będziemy promowali morsowanie.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr V/69/24 i jest załącznikiem nr 23.

Wynik głosowania:

Za – 17

Przeciw – 0

Wstrzymało się – 10

Głosy nieoddane – 0

10) w sprawie wyrażenia zgody na obciążenie nieruchomości służebnością przesyłu na rzecz Gminy Gryfice

Projekt uchwały to druk 59/1/24 i stanowi załącznik nr 24.

Projekt pozytywnie zaopiniowała Komisja Gospodarki, Infrastruktury i Ochrony Środowiska.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr V/70/24 i jest załącznikiem nr 25.

Wynik głosowania:

Za – 27

Przeciw – 0

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 0

11) w sprawie warunków udzielenia bonifikaty od ceny nieruchomości gruntowej sprzedawanej jej użytkownikowi wieczystemu

Projekt uchwały to druk 60/1/24 i stanowi załącznik nr 26.

Projekt pozytywnie zaopiniowały Komisje: Budżetu i Spraw Samorządowych oraz Gospodarki, Infrastruktury i Ochrony Środowiska

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr V/71/24 i jest załącznikiem nr 27.

Wynik głosowania:

Za – 27

Przeciw – 0

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 0

12) w sprawie wyrażenia zgody na wynajęcie pomieszczeń Powiatowemu Inspektoratowi Nadzoru Budowlanego w Goleniowie oraz Wojewódzkiemu Inspektoratowi Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Koszalinie

Projekt uchwały to druk 62/1/24 i stanowi załącznik nr 28.

Projekt pozytywnie zaopiniowała Komisje: Budżetu i Spraw Samorządowych oraz Gospodarki, Infrastruktury i Ochrony Środowiska.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr V/72/24 i jest załącznikiem nr 29.

Wynik głosowania:

Za – 27

Przeciw – 0

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 0

13) w sprawie powierzenia gminie Świdwin zadania publicznego Województwa Zachodniopomorskiego z zakresu dróg publicznych

Projekt uchwały to druk 63/1/24 i stanowi załącznik nr 30.

Projekt pozytywnie zaopiniowała Komisja Gospodarki, Infrastruktury i Ochrony Środowiska.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr V/73/24 i jest załącznikiem nr 31.

Wynik głosowania:

Za – 27

Przeciw – 0

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 0

14) zmieniająca uchwałę w sprawie nadania statutu Zachodniopomorskiemu Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Szczecinie

Projekt uchwały to druk 64/1/24 i stanowi załącznik nr 32.

Projekt pozytywnie zaopiniowała Komisja Oświaty, Kultury i Sportu.

Głos zabrał Radny Województwa Zachodniopomorskiego Janusz Żmurkiewicz:

Pani Przewodnicząca, Szanowni Państwo Radni. Mam pytanie do pani Dyrektor Centrum – czy ta decyzja, a dotyczy ona Świnoujścia, świnoujskiego oddziału, który ma być zlikwidowany, czy były jakieś rozmowy ze świnoujskim samorządem? Czy samorząd w Świnoujściu wie, że dzisiaj podejmujemy tego typu decyzje?

Głos zabrała Dyrektor Zachodniopomorskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Szczecinie Urszula Pańska:

Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo, Panie Marszałku. Panie Przewodniczący, odpowiadając na pytanie – tak, osobiście rozmawiałam kilkakrotnie z Wiceprezydentem Arkadiuszem Mazepą i chcę tutaj zapewnić Państwa, że jeśli chodzi o księgozbiór, który może budzić jakieś niepokoje, to jeżeli tylko pani Prezydent zechciałaby go przyjąć, to ten księgozbiór bardzo chętnie prześlemy, by dalej służył środowisku nauczycielskiemu, ale nawet szerzej, bo jeżeli przejdzie do biblioteki publicznej, wtedy każdy będzie mógł z tego korzystać. Czy to Pana satysfakcjonuje? Dziękuję bardzo.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr V/74/24 i jest załącznikiem nr 33.

Wynik głosowania:

Za – 26

Przeciw – 0

Wstrzymało się – 1

Głosy nieoddane – 0

14) w sprawie ustalenia liczby oraz wyboru przedstawicieli w radach społecznych podmiotów leczniczych, dla których podmiotem tworzącym jest Województwo Zachodniopomorskie

I wersja projektu uchwały to druk 67/1/24 i stanowi załącznik nr 34.

Projekt został wniesiony pod obrady przez Komisję Zdrowia, Spraw Społecznych i Bezpieczeństwa Publicznego.

W związku z autopoprawką złożoną w dniu 11.12.24 r. przez Przewodniczącego ww. Komisji Andrzeja Niedzielskiego, do projektu wprowadzono zmiany. II wersja projekt uchwały w ww. sprawie to druk 67/2/24 i stanowi załącznik nr 35 do protokołu.

Więcej uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr V/75/24 i jest załącznikiem nr 36.

Wynik głosowania:

Za – 27

Przeciw – 0

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 0

15) w sprawie w sprawie zmian w składzie osobowym komisji Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego

I wersja projektu uchwały to druk 68/1/24 i stanowi załącznik nr 37.

Projekt pozytywnie zaopiniowała Komisja Budżetu i Spraw Samorządowych.

W związku z pisemną rezygnacją ze składów sobowych komisji wniesionych przez Radną Agnieszkę Kurzawę, Radną Krystynę Kołodziejską-Motyl oraz Radnego Rafała Niburskiego, do projektu wprowadzono zmiany.

II wersja projekt uchwały w ww. sprawie to druk 68/2/24 i stanowi załącznik nr 38 do protokołu.

Więcej uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr V/76/24 i jest załącznikiem nr 39.

Wynik głosowania:

Za – 27

Przeciw – 0

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 0

16) w sprawie skargi na działalność Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego

Projekt uchwały to druk 70/1/24 i stanowi załącznik nr 40.

Projekt pozytywnie zaopiniowała Komisja Skarg, Wniosków i Petycji.

Głos zabrał Radny Województwa Zachodniopomorskiego Leszek Dobrzyński:

Szanowni Państwo, pozwólcie, że w skrócie przedstawię przypadek tej skargi, bo też jest dosyć taki, powiedziałbym, dyskusyjny i specyficzny. Oto mamy skargę młodego człowieka, który złożył swoją aplikację do konkursu – tutaj zacytuję – do konkursu, gdzie przyznawane są stypendia dla uzdolnionej młodzieży rozpoczynającej naukę na uczelniach wyższych na obszarze województwa zachodniopomorskiego. Skracając to wszystko, młody człowiek nie otrzymał tego stypendium, gdyż nie otrzymał odpowiedniej wymaganej liczby punktów, gdyż nie zostały mu przydzielone punkty za udział w olimpiadzie statystycznej. Czemu zostały te punkty nieprzydzielone przez komisję oceniającą? Ano dlatego, że młody człowiek był absolwentem liceum ogólnokształcącego, a wziął udział w olimpiadzie przedmiotowej, nazwijmy to zawodowej. Tutaj zacytuję odpowiedni punkt regulaminu uchwalonego przez Sejmik – „punktowany jest udział w olimpiadach przedmiotowych i tematycznych, w których zwycięzcy, laureaci i finaliści są zwolnieni odpowiednio z egzaminu maturalnego bądź też z części pisemnej egzaminu zawodowego z danego przedmiotu”. Mówiąc krótko, Komisja przydzielająca stanęła przed takim dylematem trochę filozoficzno-logiczno-prawnym, czy uczestnik olimpiady – teoretycznie zwolniony z egzaminu przedmiotowego, zawodowego – jest rzeczywiście zwolniony w momencie, kiedy jest absolwentem liceum i do tego egzaminu po prostu nie przystępuje. Komisja oceniająca, a także opinie, które do nas spłynęły – mówię tu już o Komisji Skarg i Wniosków – stanęła na stanowisku, że te punkty właśnie dlatego się nie należą, gdyż uczeń wziął udział w olimpiadzie, która co prawda zwalnia go z egzaminu, ale przecież on wcale w tym egzaminie nie bierze udziału. Dosyć trudne powiedziałbym do oceny, ale powiedziałbym też w drugą stronę – jeżeli tych punktów nie przyznajemy, to jednocześnie anulujemy wysiłek tegoż ucznia, ale powiedziałbym w drugą stronę – czy jest to prawne? Czy ustawodawca – bo było tutaj powoływanie się na ustawy wyższego rzędu zawarte w treści tegoż regulaminu – czy gdyby młody uczeń, brał udział w tej olimpiadzie jako absolwent liceum i gdyby te przepisy faktycznie w jakiś sposób anulowały jego udział, czy w ogóle by został oddalony z tej olimpiady? Czy w ogóle nie uzyskałby tytułu finalisty tej olimpiady? To jest wszystko bardzo powiedziałbym dyskusyjne. Wszyscy też doszliśmy do wniosku, czego byliśmy także dzisiaj tutaj świadkami w trakcie głosowania, że ten regulamin należy uściślić. Natomiast mówiąc krótko, Państwo Radni, będziecie musieli sami dokonać oceny, czy w tym wypadku

ta skarga – nazwijmy to – jest zgodna, czy też należy ją oddalić. Komisja głosami 3 do 1 – 3 głosy za, 1 głos wstrzymujący – przyjęła wniosek o odrzucenie tej skargi. Bardzo dziękuję.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr V/77/24 i jest załącznikiem nr 41.

Wynik głosowania:

Za – 16

Przeciw – 10

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 1

5. Informacja Zarządu i Przewodniczącej Sejmiku o działalności między sesjami

1) informacja o złożonych interpelacjach i zapytaniach,

Informacja o działalności Zarządu, którą wszyscy radni otrzymali pocztą elektroniczną, jest załącznikiem nr 42 do niniejszego protokołu.

W okresie od ostatniej sesji wpłynęły dwie interpelacje – wszystkie dotychczasowe interpelacje/zapytania oraz odpowiedzi na nie znajdują się w Biuletynie Informacji Publicznej.

6. Wolne wnioski i oświadczenia.

Przewodnicząca podziękowała Dyrektorowi Wydziału Prezydialnego Łukaszowi Urbańskiemu oraz pracownikom Biura Obsługi Sejmiku (Brodowicz Adrianna, Goździewska Monika, Możyc – Kraska Ewelina, Sumiśławska Ewelina) za organizację Konwentu Przewodniczących Sejmików Województw RP.

Nie zgłoszono wolnych wniosków i oświadczeń.

7. Zamknięcie obrad.

Wobec wyczerpania porządku obrad Przewodnicząca zamknęła obrady V sesji Sejmiku. Poinformowała, że kolejna sesja, odbędzie się 29 stycznia 2025 r. Pełny harmonogram posiedzeń zostanie przesłany drogą elektroniczną.

Przewodnicząca złożyła zebranym świąteczne życzenia i zaprosiła na poczęstunek.

Protokolowała:
K. Świtkowska

PRZEWODNICZĄCA SEJMIKU

Teresa Kalina